

Ny sertifiseringsordning tar opp konkurransen med MSC

For å få innpass på viktige markeder, må norske fiskerier sørge for sertifisering av bærekraft. Men først må det utvikles en standard som er spesialtilpasset norske fiskerier – som et alternativ til den dominerende MSC-sertifiseringen.

Samfunnsforskerne i Nofima har fått i oppdrag fra Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF) å utvikle Norwegian Responsible Fisheries Management (RFM-Norge) - en norsk standard for bærekraftig fiskeri.

Monopol

- Prosjektet har to mål: Å utvikle første fase av en norsk RFM-standard, og å lage en anbefaling for framtidig drift av programmet, sier forsker Marianne Svorken i Nofima.

Standarden for arbeidet skal være i tråd med retningslinjene til Food and Agriculture Organization (FAO), og et fullstendig, akkreditert program skal være godkjent av Global Sustainable Seafood Initiative (GSSI),

I dag er det en erkjennelse at for å oppnå markedsadgang til Norges viktigste markeder for sjømat er sertifisering av bærekraftige fiskerier – både miljømessig, økonomisk og sosialt - nødvendig. Marine Stewardship Council (MSC) er i dag den dominerende og nærmest enerådende tilbyder av tredjepartssertifisering. Alaska og Island var derfor tidlig ute med å etablere egne programmer for å dokumentere sin bærekraft gjennom en alternativ Responsible Fisheries Management (RFM)-standard. De eksisterende RFM-ordningene har nå invitert Norge med i samarbeidet.

- Et monopol er sjeldent gunstig for kunden og flere i næringen har uttrykt bekymring over mangelen på konkurranse. Et samarbeid som det Norge nå er invitert med i, vil bidra til at RFM-ordningene vil utgjøre et stort nok volum til å bli en solid aktør i markedet. Dermed åpnes det opp for en rekke nye muligheter innenfor både markedsarbeid og kostnadsbesparelser, og som et alternativ til MSC, sier Marianne Svorken.

Skal Norge inkluderes i dette initiativet må imidlertid en norsk RFM-standard på plass. Dagens situasjon med MSC som monopolist skaper utfordringer, og et FAO-basert stabilt RFM-samarbeid med Island og Alaska kan styrke norsk posisjon, slår Marianne Svorken fast.

Nytteverdi

Å etablere et fullstendig program for en akkreditert og GSSI-godkjent RFM-standard er et omfattende arbeid. Arbeidet i seg selv, og en endelig standard vil gi flere fordeler for norsk næring.

- RFM har som mål å være en stabil standard som gir forutsigbare krav, drift og kostnader. Det vil gi et praktisk, rimelig og stabilt sertifiseringsprogram som møter markedets behov for tredjeparts sertifisering og fungerer som en validering av bærekraftig forvaltning. RFM-sertifisering gir også mulighet til å innarbeide et norsk særegent budskap, sier Marianne Svorken.

Prosjektet vil etablere en norsk RFM-standard som, så langt som mulig og hensiktsmessig er kompatibel med Island og Alaska sine RFM-standarder i tillegg til MSC-standard. Prosjektstart er planlagt i oktober 2019, og avslutning desember 2020.

Hvem skal eie ordningen?

I tillegg til å utvikle selve standarden må det legges en plan for drift og ledelse av programmet. Viktige faktorer her er blant annet å bestemme hvem som skal eie og drifte ordningen, om det skal være flere partnere med i ordningen, hvem som skal ha tilsyn med ordningen, hvilke fiskerier som kan sertifiseres gjennom ordningen og hvordan ordningen kan finansieres.

Dette er GSSI

Rundt 2010 ble det opprettet mange standarder for sertifisering av miljømessig bærekraft for sjømat. Det oppsto dermed også tvil om hvilken standard som var best.

GSSI – «Global Seafood Sustainability Initiative» ble opprettet som et godkjenningsverktøy for å sikre at man kunne stole på bærekraftstandardene brukt for å fronte sjømat.

GSSI består i dag av over 90 interessenter i flere industrier.

GSSI oppgir at de sammenstiller det globale arbeidet og ressurser brukt for å bedre bærekraften i verdens sjømatproduksjon.

Å bli GSSI-godkjent er en sterk internasjonal annerkjennelse av at bærekraftstandarder og programmet rundt er godt nok. Både Alaska og Island sine standarder er godkjent av GSSI.